

Általános országismertető

Zöld-foki Szigetek

455 kilométerre Afrika nyugati partjaitól a Zöld-foki Szigetek stratégiai helyet foglal el az Atlanti Óceánban összekötve az afrikai, európai és amerikai kontinenseket.

A tíz szigetből és nyolc kis szirtből álló szigetcsoport földrajzilag két nagyobb csoportra osztható;

-Barlavento (az északi régió), ahová Santo Antão, São Vicente, São Nicolau, Santa Luzia, Sal és Boavista szigetek és Branco and Raso szirtek tartoznak és

-Sotavento (a déli régió), ahová Santiago (ahol az ország fővárosa is található), Maio, Fogo és Brava valamint a Seco vagy Rombo Cima, Grande, Sapado, Luís Carneiro és Rei szirtek tartoznak.

Santa Luzia szigete lakatlan és úgyszintén a szirtek is ahol csak a helyi halászok kötnek ki időnként.

Általános adatok az országról

Területe: 4,033 km²

Népesség: 504,000 lakos

Főváros: Praia, Santiago Sziget

Nyelv: kreol (elismert nemzeti nyelv) és portugál (hivatalos nyelv)

Pénznem: Zöld-foki Escudo (ECV) (1 Euro =110,265 ECV- rögzített árfolyamon)

GDP: 1,603 milliárd USD

Egy főre jutó GDP: 3,280 USD (2015)

Politikai berendezkedés: többpártrendszeren és részleges elnöki hatalmon alapuló demokratikus köztársaság

Klíma: száraz trópusi két évszakkal: az esős évszak augusztustól októberig és a száraz évszak novembertől júliusig. Az átlagos éves hőmérséklet 20-25 C° között ingadozik.

Vallás: többségében katolikus békés harmóniában a többi vallással

Nemzetközi repülőterek: Espargos (Sal), Praia (Santiago), Mindelo (Sao Vicente), Sal-Rei (Boa Vista)

Rövid történeti áttekintés

A zöld-foki szigetek felfedezése a portugálok nevéhez kötődik. Az akkor még lakatlan szigetek közül először Santiago, Maio, Boa Vista és Sal szigeteket fedezte fel 1460-ban a portugál udvar szolgálatában álló velencei Cadamosto. A többi szigetet Diogo Afonso fedezte fel 1462-ben. Ebben az évben érkeztek ide az első portugál telepések, akik Santiago és Fogo szigeteken telepedtek le.

Az első európaiak által létrehozott város fekete Afrikában Ribeira Gande volt Santiago szigetén. A szigetek benépesítésének felgyorsítása érdekében a portugál udvar kiváltságlevelet adott a Santiago szigetén élő telepéseknek, amellyel engedélyezték a rabszolga kereskedelmet. A rabszolgákat Afrika nyugati partvidékén fogdosták össze vagy vásárolták meg ottani bennszülött uralkodóktól. Előbb csak a szigetcsoportra hoztak rabszolgákat, de később a brazil és a karibi cukornádtermelés munkaerő szükségletének kielégítésére megindult a tranz-atlanti rabszolga kereskedelem.

A 16. és 19. század között a Zöld-foki Szigetek stratégiai szerepet töltött be részben az Indiába vezető hajóút biztosításával, részben pedig az Amerikába irányuló rabszolga kereskedelem

szervezésében. Ez az intenzív kereskedelmi tevékenység természetes módon hozta magával a kultúrák és népcsoportok keveredését. Ezt elősegítette az is, hogy a portugál telepesek egy részét büntetésből száműzték ide család nélkül és ők a rabszolgákkal alapítottak családot. Emellett a rabszolga kereskedelemben tevékenykedő portugál közvetítők is előszeretettel vettek magukhoz afrikai feleséget nem utolsósorban a nyugati partvidék bennszülött fejedelemségeivel való szövetséges kapcsolatok szorosabbá tétele érdekében.

Portugália spanyol fennhatósága alatt 1580 és 1640 között a zöld-foki telepesek helyzete is meggyengült és egymást érték az angol, holland, francia kalóztámadások. A híres angol kalóz Sir Francis Drake is kirabolta és felégette Ribeira Grandét. Mivel a város nehezen volt védhető, a portugál telepesek elhagyták Ribeira Grandét (mai nevén Cidade Velha) és a jobban védhető öbölben alapítottak új várost Praia néven.

A 18. századtól a tranz-atlanti hajózás fellendülésével valamint az antarktiszi bálnavadászat intenzívvé válásával a zöld-foki kikötők jelentősége ismét megnőtt.

Annak ellenére, hogy Anglia és Portugália 1815-ben megállapodott a rabszolga kereskedelem beszüntetéséről, a rabszolgák adás-vétele a Zöld-foki Szigeteken tovább folytatódott egészen a 18. század végéig. A rabszolga kereskedelem végleges beszüntetésével 1876-tól súlyos gazdasági válság vette kezdetét, amit súlyosbított az is, hogy az ültetvények miatti masszív erdőirtások visszafordíthatatlan klimatikus változásokat eredményeztek. Rendszeressé váltak a szárazságok és ezzel az éhezés is. 1774 és 1975 között mintegy 120.000 ember halt éhen.

A huszadik században egyedül a sólepárlás maradt meg Maio, Boa Vista és Sal szigetén mint jelentősebb gazdasági tevékenység valamint a Sao Vicente Szigeten lévő Mindelo kikötő szerepe volt továbbra is jelentős részben a tranz-atlanti hajóforgalom és részben az Európát és az Amerikát összekötő mélytengeri telekommunikációs kábelek fektetése révén.

Erre az időszakra tehető a masszív kivándorlás kezdete részben Európába (Portugália, Franciaország, Hollandia, Olaszország), részben pedig az Egyesült Államokba, itt is elsősorban a keleti partvidékre. Ezzel egyidejűleg a zöld-fokiak ezreit vitték kényszermunkára Sao Toméra. Ezt a gyakorlat egészen 1974-ig folytatódott.

A harmincas évektől több lázadás is követte egymást ami végül szervezett formát a hatvanas évek elején öltött a guineai lázadó erőkkkel összefogva Amilcar Cabral vezetésével. A portugál diktatórikus rendszer megdöntését követően a Zöld-foki Szigetek 1975 július 5.-én nyerte el a teljes függetlenséget.

1975 és 1990 között a marxista modellt követő egypártrendszer volt hatalmon a PAICV vezetésével. Az 1990-ben megtartott demokratikus választáson az MPD (Demokratikus Mozgalom) kapott többséget és alakított kormányt. Az ezt követő választásokon váltakozva vagy a PAICV vagy az MPD szerzett többséget és került kormányra. A 2016-ban megtartott választásokon az MPD szerzett többséget.